

Taolu N:o 228. Ravintoloita, anniskelupaikkoja ja väkijuomakauppoja
Helsingissä vuonna 1903, kaupunginosittain

Kaupunginosa	Kahviloita ja ravintoloita	Anniskelupaikkoja	Raitiusravintoloita ja -kahviloita	Myymälöitä		
				Viinikauppoja	Olutmyymälöitä	Paloviinikauppoja
Ensimmäinen kaupunginosa	10	—	1	12	3	—
Toinen ”	15	2	10	16	11	1
Kolmas ”	7	3	14	10	3	2
Neljäs ”	4	4	11	10	14	2
Viides ”	7	4	9	11	12	1
Kuudes ”	—	1	3	—	1	—
Seitsemäs ”	—	1	4	2	3	—
Kahdeksas ”	—	—	—	—	—	—
Yhdeksäs ”	—	—	—	—	—	—
Kymmenes ”	3	3	—	—	6	—
Yhdestoista ”	2	—	—	—	3	—
Kahdestoista ”	—	—	—	—	—	—
Kaupunginaseman ulkopuolella	2	—	2	—	3	—
Summa	50	18	54	61	59	6

Lähde: Terveyslautakunnan painettu kertomus.

Taulu N:o 229. Tislauslaitokset Helsingissä sekä niiden toiminta vuosina 1901—1903.

Vuosi	Tislauslaitoksia	Varastossa olevien vuosien alussa; litraa	Vuoden kuluessa tullutta paloviinaa, 50 % väkevyistä; litraa	Summa litraa, 50 % väkevyistä	Valmistettu väkiviinatarvotteita, 50 % väkevyistä; litraa							Varastossa olevien lopussa; litraa
					Väki- viinaa	Paloviinaa	Konjak- kia	Rommia	Denatu- roitua paloviinaa	Ala- mittaista	Summa litraa à 50 %	
1903	4	208,563	1,430,483	1,639,046	533,734	431,000	445,000	23,520	10,415	21,644	1,465,313	173,733
1902	4	214,638	1,330,593	1,545,231	299,601	580,597	406,213	27,380	7,503	15,374	1,336,668	208,563
1901	4	107,143	1,840,475	1,947,618	394,605	826,852	454,433	29,653	13,311	14,126	1,732,980	214,638

Lähde: Paloviinapolttimoiden ja väkiviinätehtäiden ylitarkastajan vuosikertomukset.

Taulu N:o 230. Väki- ja paloviinatarvotteiden vähittäiskauppa Helsingissä vuosina 1901—1903.

Vuosi	Myytyjä väkiviinatarvotteita											Summa litraa, 50 % väkevyistä	Ainostaan paloviinan vähittäismyyntipaikkoja	Väki- ja paloviinan vähittäismyyntipaikkoja
	omassa maassa valmistettuja				ulkomailla tuotuja									
	väki- viinaa	paloviinaa	konjakkia	rommia	konjakkia		rommia		aarakkia	likööriä				
	litraa 50 % väkevyistä				astiasta litraa	1 litran pulloissa	astiasta litraa	1 litran pulloissa	litraa	1 litran pulloissa				
1903	35,165	459,342	469,142	29,170	71,750	57,475	2,722	2,860	52,071	29,029	1,208,726	5	26	
1902	35,790	493,038	435,497	25,903	65,985	49,992	1,172	2,909	45,306	20,162	1,175,754	5	26	
1901	41,733	415,265	474,844	29,831	62,117	45,102	367	2,854	30,077	20,176	1,122,366	5	25	

Lähde: Paloviinapolttimoiden ja väkiviinätehtäiden ylikontrollöörin vuosikertomukset.

Taulu N:o 231. Väkiuinatavarain anniskelu Helsingissä vuosina 1901—1903.

Vuosi	Nautitun väkiuinatavaran laatu ja paljous; litraa à 50 %							Nautittu henkilökohti ¹⁾ ; litraa	Anniskelupaikkoja	Asukkaita ¹⁾ joka anniskelupaikkaa kohti
	Paloviinaa	Konjakkia	Rommia	Aarakkia	Punssia	Likööriä	Summa			
1903	71,817	35,452	1,441	148	34,875	11,371	155,104	1,47	57	1,850
1902	66,404	33,662	1,641	285	40,228	9,961	152,181	1,52	55	1,821
1901	62,986	37,326	1,381	219	38,448	9,500	149,860	1,54	52	1,866

¹⁾ Kirkonkirjoissa oleva väkiluku.

Lähde: Paloviinapolttimoiden ja väkiuinatätehtaiden vuosikertomukset.

Taulu N:o 232. Helsingin kaupungin osuus paloviinaverosta sekä Anniskelu- ja Vähittäinmyyntiyhtiöiden voittovaroista vuosina 1894—1903.

	1894		1895		1896		1897		1898		1899		1900		1901		1902		1903	
	<i>Smc.</i>	<i>ruä.</i>	<i>Smc.</i>	<i>ruä.</i>	<i>Smc.</i>	<i>ruä.</i>	<i>Smc.</i>	<i>ruä.</i>	<i>Smc.</i>	<i>ruä.</i>	<i>Smc.</i>	<i>ruä.</i>	<i>Smc.</i>	<i>ruä.</i>	<i>Smc.</i>	<i>ruä.</i>	<i>Smc.</i>	<i>ruä.</i>	<i>Smc.</i>	<i>ruä.</i>
Kaupungin osuus Helsingin Anniskeluosakeyhtiön voittovaroista	45,065	53	48,834	82	65,696	84	73,549	26	81,905	16	96,186	94	75,126	85	47,837	38	50,166	87	93,300	43
Kaupungin osuus Helsingin Vähittäinmyyntiosakeyhtiön voittovaroista	35,874	87	35,723	80	36,919	54	41,962	91	41,213	14	45,013	06	44,604	33	40,666	49	43,477	88	49,956	24
Kaupungin osuus paloviinaverosta	11,292	81	11,533	77	11,977	85	13,057	55	13,029	25	13,878	19	14,396	20	14,996	06	14,999	83	15,715	28

Lähde: Helsingin Kaupunginvaltuuston valiokuntain mietinnöt.

Taulu N:o 233. Niiden voittovarojen jako, jotka Helsingin ovat suorittaneet

Varojen jako	1894		1895		1896	
	Smk.	ruä.	Smk.	ruä.	Smk.	ruä.
<i>Opetustointia varten:</i>						
1) Kansanlastentarhain ylläpito	13,800	—	17,045	—	17,529	—
2) Työväenopetus						
a) suomalaiset kurssit	5,700	—	7,700	—	8,700	—
b) ruotsalaiset "						
3) Suomen Naisyhdistys suomen- ja ruotsinkielisten alkeiskurssien toimeenpanemista vart. työläisnaisille						
4) Helsingin kuuromykkäinyhdistykselle oppikurssien kustantamiseen kuuromykkiä varten	500	—	500	—	500	—
5) Yhdistykselle „De blindas vännen“	—	—	—	—	—	—
<i>Hyväntekeväisyyteen:</i>						
1) Naisyhdistykselle lastenkodin ylläpitoon	3,000	—	2,500	—	3,000	—
2) Vanhain naisten työkodin toimikunnalle						
3) Köyhien lasten työkodin toimikunnalle sen laitosten ylläpitoon	—	—	—	—	7,000	—
4) Yhdistykselle lastenhoidon ylläpitämistä varten	—	—	1,000	—	2,000	—
5) Mariayhdistykselle	2,300	—	2,300	—	2,300	—
6) Marthayhdistykselle tehdastyöläisnaisten kodin ylläpitämiseen	—	—	—	—	—	—
7) Toimik:lle kesäsiirtolain järjestäm. vart. työläisnaisille	2,000	—	2,000	—	2,000	—
8) Kansakoululasten lomasiirtoloihin	3,000	—	3,500	—	3,500	—
9) Yhdistykselle hyväntekeväisyyden järjestämiseksi työnjakoa varten naimisissa oleville naisille	—	—	—	—	—	—
10) Helsingin palvelijataryhdistykselle työtä etsivien naisten kodin ynnä yhdistyksen työlaitosten ylläpitoon	—	—	—	—	—	—
<i>Sairashoitoa varten:</i>						
1) Yhdistykselle Sanatorio ihotautisia lapsia varten	—	—	—	—	1,000	—
2) Kaupunkilähetykselle köyhän sairaanhoitoa varten	—	—	—	—	—	—
<i>Raittiuden edistämiseen:</i>						
Useille raittiusyhdistyksille	—	—	—	—	500	—
<i>Teattereihin ja musiikkiin:</i>						
1) Kansannäytäntöjen ylläpitoon teattereissa	10,000	—	10,000	—	10,000	—
2) Apurahaa Filharmonisen Seuran orkesterille	5,000	—	5,000	—	5,000	—
<i>Istutuksiin ja kaunistuksiin:</i>						
1) Laitteita Korkeasaarella ja Seurasaarella	20,000	—	20,000	—	30,000	—
2) Muita istutuksia ja kaunistuksia	14,640	40	13,013	62	9,587	38
3) Vararahasto ulkoilmaan asetettaviksi tarkoitettujen veistokuvien ostamiseen	—	—	—	—	—	—
<i>Erinäisiin tarkoituksiin</i>	1,000	—	—	—	—	—
Vastaisuudessa käytettäväksi	—	—	—	—	—	—
Summa	80,940	40	84,558	62	102,616	38

Lähde: Helsingin Kaupunginvaltuuston pöytäkirjat.

Anniskelu- ja Vähittäinmyyntiyhtiöt vuosina 1894—1903 kaupunginrahastoon.

1897		1898		1899		1900		1901		1902		1903	
Smk.	ruä.	Smk.	ruä.	Smk.	ruä.	Smk.	ruä.	Smk.	ruä.	Smk.	ruä.	Smk.	ruä.
17,450	—	18,350	—	32,550	—	25,500	—	20,000	—	24,900	—	35,500	—
9,200	—	10,700	—	17,050	—	11,600	—	7,500	—	11,180	—	7,200	—
500	—	500	—	500	—	500	—	500	—	500	—	500	—
—	—	—	—	2,000	—	1,000	—	1,000	—	1,000	—	1,000	—
3,000	—	3,500	—	5,500	—	3,500	—	1,000	—	—	—	1,500	—
7,000	—	27,000	—	7,000	—	7,000	—	5,000	—	5,000	—	8,000	—
3,200	—	6,100	—	6,600	—	7,000	—	6,000	—	6,000	—	8,000	—
2,300	—	3,000	—	3,000	—	3,000	—	3,000	—	3,000	—	3,000	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	800	—	800	—
2,000	—	2,000	—	2,000	—	1,500	—	1,003	87	1,064	75	1,500	—
3,500	—	4,500	—	5,500	—	4,631	18	3,000	—	3,000	—	6,000	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,500	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—
2,000	—	2,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,500	—	3,968	30	6,500	—	4,000	—	—	—	2,200	—	5,500	—
10,000	—	12,000	—	13,500	—	10,500	—	—	—	—	—	—	—
5,000	—	6,500	—	6,500	—	—	—	5,500	—	—	—	—	—
28,000	—	30,000	—	30,000	—	39,000	—	35,000	—	35,000	—	36,000	—
11,412	62	—	—	450	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,456	67
2,449	55	—	—	2,550	—	1,000	—	—	—	—	—	3,500	—
7,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
115,512	17	130,118	30	141,200	—	119,731	18	88,503	87	93,644	75	143,256	67